

WYTYCZNE ORAZ WYJAŚNIENIA, DOTYCZĄCE OBSERWACJI PRZEZ OBSERWATORÓW MIĘDZYNARODOWYCH WYBORÓW POSŁÓW DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO ZARZĄDZONYCH NA DZIEŃ 7 CZERWCA 2009 R.

1. Prawo obserwacji pracy Państwowej Komisji Wyborczej, okręgowych komisji wyborczych, rejonowych komisji wyborczych i obwodowych komisji wyborczych, w związku z wyborami posłów do Parlamentu Europejskiego, zarządzonymi na dzień 7 czerwca 2009 r., mają obserwatorzy międzynarodowi zaproszeni przez Państwową Komisję Wyborczą oraz obserwatorzy międzynarodowi reprezentujący Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODHIR) OBWE, zwani dalej „obserwatorami międzynarodowymi”.

2. Obserwatorzy międzynarodowi mają prawo obserwować pracę obwodowych komisji wyborczych od jej rozpoczęcia aż do zakończenia ustalania wyników głosowania i przekazania protokołów rejonowej komisji wyborczej, na takich samych zasadach jak mężowie zaufania, z tym że nie przysługuje im prawo wnoszenia uwag do protokołów.

3. Obserwatorzy międzynarodowi mają prawo przebywać w lokalu wyborczym również po zakończeniu głosowania.

4. Przepis pkt 2 stosuje się odpowiednio do obserwacji pracy rejonowych komisji wyborczych, okręgowych komisji wyborczych i Państwowej Komisji Wyborczej.

5. Organy wyborcze, dla umożliwienia obserwatorom międzynarodowym podjęcia czynności w okresie przed dniem wyborów:

1) umożliwiają udział w posiedzeniach, szkoleniach oraz innych tego rodzaju przedsięwzięciach;

2) udostępniają informacje o przygotowaniu do wyborów na obszarze swojej właściwości terytorialnej;

3) zapewniają dostęp do informacji elektronicznych w Internecie oraz w systemie „Platforma wyborcza”.

6. Obserwatorzy międzynarodowi w dniu wyborów:

1) mają prawo obserwować rozpoczęcie i przebieg głosowania w każdym wybranym przez siebie lokalu wyborczym;

2) zgłaszają zamiar prowadzenia obserwacji właściwemu przewodniczącemu obwodowej komisji wyborczej;

3) mają prawo być obecni przy ustalaniu wyników głosowania i mają prawo otrzymywania informacji o wynikach;

4) mogą obserwować przyjmowanie protokołów głosowania z obwodów głosowania oraz uczestniczyć w posiedzeniu, na którym następuje ustalenie wyników głosowania i wyników wyborów w okręgu wyborczym oraz w skali kraju, odpowiednio w siedzibach rejonowych komisji wyborczych, okręgowych komisji wyborczych i w siedzibie Państwowej Komisji Wyborczej.

7. Podczas wykonywania czynności przez obserwatorów międzynarodowych organy wyborcze stosują odpowiednie przepisy ustawy - Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego oraz uchwał i wytycznych Państwowej Komisji Wyborczej mając w szczególności na uwadze, iż:

1) działania i czynności organów wyborczych, jak również dane i informacje - z wyjątkiem zastrzeżonych ustawowo - są jawne i powszechnie dostępne. Powszechność i jawność procedury wyborczej nie może naruszać tajności głosowania, praw osobistych i ochrony danych osobowych;

2) obecność obserwatorów międzynarodowych nie może zakłócać pracy organów wyborczych i nie mogą oni wydawać im poleceń;

3) przewodniczący obwodowej komisji wyborczej jest odpowiedzialny za utrzymanie porządku i spokoju w lokalu wyborczym i w jego otoczeniu oraz zapewnienie powagi aktu głosowania. Środki podejmowane w tym zakresie obowiązują wszystkich, w tym także obserwatorów międzynarodowych.

8. Obserwatorzy międzynarodowi przy wykonywaniu swoich czynności posługują się dokumentem wydanym przez Państwową Komisję Wyborczą i paszportem. Obserwatorom międzynarodowym, przy wszystkich ich czynnościach, mogą towarzyszyć asystenci (tłumacze) obywatele polscy.